

UITNODIGING WORKSHOP: Bescherming schapen met kuddewaakhonden, *preventie van predatie door wolven*

*Datum: 29 september 2016
Start: 09:30 uur
Locatie: s'ochtends beheerkantoor
Staatsbosbeheer Bargerveen
(Zwartemeer Drenthe), s'middags
verschillende schapenhouderijbedrijven
in de omgeving*

Graag nodigen ARK Natuurontwikkeling, Wolven In Nederland, Van Bommel Faunawerk en de Duitse IFAW (International Fund of Animal Welfare) jullie uit voor een workshop over het beschermen van schapen ter voorkoming van predatie door wolven met specifieke aandacht voor kuddewaakhonden. Tijdens deze bijeenkomst willen we graag alle partijen die praktisch te maken hebben met preventieve maatregelen bij schapen samenbrengen: schapenhouders, terreinbeheerders, Faunafonds, Duitse ervaringsdeskundigen

Centraal tijdens deze bijeenkomst is het bezoek van twee Duitse ervaringsdeskundigen:

- **Knut Kuczniak**, voorzitter van de "AG Herdenschutzhunde e.V." (<http://www.ag-herdenschutzhunde.de/>), expert op het gebied van kuddewaakhonden (zowel fokker als gebruiker);
- **Yvette Krummheuer**, bioloog en expert op het gebied van preventieve maatregelen (geschikt raster/hekwerk, kuddewaakhonden).

Zij zullen hun jarenlange kennis en ervaring met ons delen via praktijk voorbeelden (onder andere via videoclips). En zijn meer dan bereid alle vragen te beantwoorden die bij Nederlandse schapenhouders leven. Hoe kunnen deze maatregelen worden ingezet in de Nederlandse praktijk? Welke maatregelen passen bij welke manier van bedrijfsvoering? Bijvoorbeeld schaapskuddes in natuurgebieden in vergelijking tot vleeschapen in weilanden omringd door sloten.

De bijeenkomst is tevens de start van een 2 jarige pilot waarbij een schapenhouder de kans krijgt om met kuddewaakhonden in zijn of haar dagelijkse praktijk ervaring op te doen. Het gaat om de inzet van kuddewaakhonden bij een niet-gescheperde schaapskudde. De proef zal twee jaar duren en starten in najaar 2016. Essentieel onderdeel is daarbij de plaatsing van een deugdelijk (elektrisch) raster om de

schapen en kuddewaakhonden te scheiden van bewoners, recreanten en andere voorbijgangers.

De ochtend zal gevuld zijn met presentaties, met name van de Duitse experts, met aansluitend volop ruimte voor discussie. In de middag zullen we verschillende schapenhouderijen in de buurt bezoeken. Deze bedrijven zullen we bekijken met de vraag: Wat betekent het praktisch voor dit bedrijf als zij preventieve maatregelen moeten nemen om wolvenschade te voorkomen?

Het definitieve programma en de schapenbedrijven in de regio die we gaan bezoeken worden in nauwe samenwerking bepaald met de vakgroep schapenhouderij van de LTO, de Landelijke Werkgroep Professionele Schapenhouders en het Platform voor de Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders. Deze zal later worden verstuurd aan iedereen die zich opgeeft.

Graag horen wij of u bij deze workshop aanwezig kan zijn via liesje.floor@ark.eu. Indien u zelf verhinderd bent, kan mogelijk iemand anders namens u organisatie aanwezig zijn. Of wellicht weet u andere schapenhouders die geïnteresseerd kunnen zijn. Zou u dan zo vriendelijk willen zijn deze uitnodiging door te sturen? Alvast dank!

Met vriendelijke groeten,

Liesje Floor
Mede namens Leo Linnartz en Frans van Bommel

Landelijke **W**erkgroep
Professionele **S**chapenhouders